

KGB:s högkvarter i Moskva

Rapport från Sovjet

SIDAN 4-5

CONTRA

mot socialism - för frihet

nummer 1 1977

årgång 3

Räddningen

En av valrörelsens viktigaste frågor var socialiseringen. Dåvarande oppositionsledaren Thorbjörn Fälldin satte igång denna debatt genom ett vd genomsiktigt ideologiskt anförande på Centerpartiets stämma i Ystad i juni. Och under valrörelsen kom de borgerliga partierna gång på gång tillbaka till temat, framförallt genom angreppen på Meidnerplanen.

Det är intressant att notera att socialdemokraterna hela tiden var på reträtt i socialiseringen. Det socialistiska partiet försökte göra gällande att man inte alla var socialistar, genom konstlasse skillnader mellan begreppen socialism och socialisering. Det var stimulerande att notera att de borgerliga inte gick på denna orimliga felskriftning av svenska språket.

Vid ett par tillfällen stod dock Olof Palme fram hänen ordentligt i socialiseringen. Men det förföljde i valdebatten som om bara det ensa tillfället noterades. Det var när Palme i radiotv "Presskonferens" i ett visionärt resonemang sa att han även på mycket lång sikt räknade med att den privata äganderätten till företag skulle bestå, men att det vad beträffar de allra största företagen mycket väl skulle kunna tankas inträffa grundläggande förändringar av ägarstrukturen. Det framgick av Palmes resonemang att han blickade mycket långt in i framtiden, kanske hundra år. Och då kan det ju vara förmögt att inte utesluta att grundläggande förändringar kommer till stånd. Trots det uppenbart visionära och hypotetiska i Palmes resonemang utsattes uttalandet för flera angrepp av de dåvarande oppositionsledarna.

Mot denna bakgrund är det då desto märkligare att Palmes uttalande i TV2:s partiledarutfrågning gick spårlöst förbi. Åke Ortmark tog upp Palmes egen refererade uttalande varefter Palme kommenterade:

"I det sambhälle jag ser framför mig så kommer det att finnas en livaktig verksamhet av små och medelstora företag. Jag godtar utan vidare att 90-99 procent av dem ska vara privatägda."

På följdfrågor från Åke Ortmark och Bo Holmström bekräftade Palme att uttalandet skulle uppfattas som att de sista en å två procenten av företagen inte ska få stanna i privat ägo. Och att det inte ska fråga om något hundraårsperspektiv utan snarare ett eller annat decennium.

90-99 procent kunde inte läter allvarligt. Men det framgick med all önskvärd tydlighet att Palme var medveten om att 90% av alla företag har mindre än 50 anställda och att 99% har mindre än 100 anställda. Palmes uttalande innebar alltså att de privata ägarna skulle berövas äganderätten till alla medelstora och större företag i landet, till företag som svarar för 60-70 procent av landets sysselsättning.

Det är uteslutande märkligt att Palmes uttalande varken följdes upp av Ortmark/Holmström eller av de borgerliga partiledarna.

Uppenbart är dock att Palmes uttalande följdes upp av vänjarna.

En ny världsordning...

I regeringsdeklarationen, liksom i Karin Söderströms uttalelse för en "ny ekonomisk världsordning". "En ny ekonomisk världsordning" som ger u-länderna bättre ekonomiska resurser vore verkligen en angelägen åtgärd. Men avgörande förändringar måste då göras i u-ländernas ekonomiska system. Termen "ny ekonomisk världsordning" används emellertid på ett helt annat sätt i den internationella politiska debatten. De u-länder som lanserat begreppet menar att Västländerna skall inordnas i ett globalt planhushållningssystem. Och att resurser inom ramen för detta skall överföras till de fattiga länderna.

Planhushållning skulle emellertid innebära en ekonomisk omvälvning av osannade dimensioner i Västvärlden. Västs levnadstidsstandard skulle så-

kerligen på kort tid tvingas ned på åtminstone Östeuropeisk nivå. Det skulle då inte finnas resurser att överföra till de fattiga länderna. Den enda politik som på lång sikt kan leda till att u-ländernas besvärliga situation övervinnes är att marknadsekonomiska styrmedel införs i u-länderna.

Sverige bör klart säga ifrån att det är detta som förstas med en ny ekonomisk världsordning. Inte mer socialism. Samtidigt är regeringen inte medveten om vad som står på spel. Man gör uttalanden som skall tilltala u-länderna i den välvilliga avsikten att förbättra deras situation. Men en i politik i enlighet med dessa uttalanden skulle leda till ekonomisk katastrof för Sverige, västvärlden och u-länderna!

EUROPA I FARÅ

Trots att splittringen inom världskommunismen kommer att förblif ett permanent fenomen, kan Sovjet satsa på en expansiv politik. Denna kommer att vara framgångsrik, om inte Väst är berett att ompröva sin strategi.

Efter Helsingfors-konferensen i augusti 1975 har stora delar av västvärlden alltmer desillusionerats angående Sovjetunionens avsikter. Förhoppningar om radikalt förbättrade öst-västrelationer samt positiva förändringar inom det sovjetkommunistiska imperiet har kommit på skam. Den landesflyktige Alexander Solzhenitsyn har från sin parnass i väst varnat för ideologiskt betingad sovjetisk expansion.

Man kan idag skönja en skad medvetenhet hos exempelvis medlemsstaterna i NATO inför det sovjetiska hotet. Bakgrunden till cronen utgörs av 1. Sovjetets svek mot andan och bokstaven i Helsingfors-deklarationen; 2. den sovjetunderstödda interventionen av kubanska trupper i Angola; 3. den sovjetdominerade Warszawa-pakten upprustning i Östeuropa. Allt fler ställer sig frågan, varför Sovjet i en period när avspänning och broderskap över gränserna betonas hela tiden skar sin militära potential.

Problem

Samtidigt med denna militära mobilisering kan man dock märka att Sovjetunionen har problem. I Östeuropa fortsätter Jugoslavien, Rumäniens och Albanien att gå sin egen väg, samtidigt som det sovjetiska greppet över Västeuropas kommunistpartier börjar slappna betänktligt. Det är inte bara de stora partierna i Frankrike och Italien som ifrågasätter Moskvas auktoritet. Även de inflytelserika kommunisterna i Finland – den icke-stalinistiska gruppen – liksom Lars Werners VPK-are här hemma har insett den belastning som Moskvans överhöghet innebär. Sedan C.H. Hermansson tog över ordförandeklubben efter Hilding Hagberg och angav en mer självständig kurs, har en ofrånkomlig splittring mellan "liberaler" och "stalinister" rört fram. Riksdagsvalet var upptakten till vad som verkar vara en konflikten som ett problem som fak-

slutgiltig uppgörelse mellan de båda fraktionerna, där de stalinistiska "gammalkommunisterna" från Norrbotten när detta skrives har uteslutningshotet hängande över sig.

Var gränsen går mellan nödtväng och övertygelse är inte alltid så lätt att se. Uppenbarligen är det emellertid inte enbart av taktiska skäl som avståndet från Moskva betonas,

Olöslig konflikt Sovjet-Kina

Afvället bland Västeuropas kommunistpartier är ett tåmligen sentida fenomen. Jugoslaviens samt Rumäniens mer självständiga kurser är av tidigare datum, och nu längre tillbaka i tiden sträcker sig den sino-sovjetiska konflikten. Många tror, att denna tog sin början vid det sovjetiska kommunistpartiets 20:e kongress 1956, då Krustjev gjorde upp med Stalintiden. 1. själva verket härtammar denna konflikt till 1920-talet, då de ryska kommunisterna samarbetade med Chiang Kai-Shek mot de kinesiska bondecommunisterna. Som bekant bygger Mao Tse-Tungs koncept om revolutionen på uppfattningen att bönderna utgör zygraden i det revolutionära förloppet. Denna uppfattning vände sig de ortodoxa marxist-leninisterna i Moskva mot, varför dessa alltid sett sina kinesiska kolleger över axeln.

Den sino-sovjetiska klyftan är således av betydande dimensioner, och det räcker säkerligen inte med ett kinesiskt ledarskifte för att överbrygga den. Den välinformerade "US News and World Report" publicerade den 9 augusti slutsatserna av en analys som företagits av en stab utrikes experter med anknytning till den amerikanska regeringen. Enligt denna analys kommer den djupgående konflikten mellan Sovjet och Kina att fortsetta. En talesman för staben konstaterar: "Vi ser

täckt inte kommer att lötas. Det finns för mycket som skiljer dessa länder åt, för många element som arbetar i åtskilljande riktning. Jag tror inte de någonsin kommer tillbaka till var de stod under 50-talet, då de hade ett sino-sovjetiskt avtal med tusentals sovjetiska tekniker i Kina och andra nära band."

Västs position

Naturligtvis kan den fria världen inte bara åse den ovan beskrivna splittringen i tross att allt ordnar sig. Sovjet arbetar oerhört målmedvetet och har i stort en trepunktstrategi för att utnyttja avspänningen för sina syften. Denna strategi kan lämpligen formuleras sålunda: 1. att bygga en kraftfull bas i det egna landet – stärka det totalitära greppet; 2. att dominera alla sina grannar – genom en mäktig militärapparat stärka greppet över Östeuropa och skaffa ett allt större inflytande över väst ("finlandisering"); 3. att neutralisera USA samt få inflytande över den s.k. tredje världen.

Vi kan alltså klart se vilket gigantiskt hot dessa dokumenterade mål innebär för den fria världen. Dessbättre tycks också NATO ha insett detta hot, och generalsekreterare Joseph Luns har talat om behovet av ett förstärkt NATO. Det behövs emellertid mer än en militär gemenskap som långt ifrån omfattar alla västeuropeiska stater, för att stå emot den kommunistiska expansionen, vilken fortskrider trots splittringstendenser. Med de grundläggande demokratiska och kristna värderingarna som grund måste den icke-kommunistiska världen skapa en ideologisk gemenskap, som kan sätta stopp för ytterligare kommunistiska erövringar och inte tveka att genom nödvändiga sanktioner tvinga kommunisterna att respektera mänskliga fri- och rättigheter. Någon annan väg finns inte.

Tommy Hansson

Rapport från Sovjet

En Contra-medarbetare har nyligen besökt Sovjet för att studera sovjetisk psykiatri. Hans rapport ger en personligt färgad inblick i det sovjetiska systemets märkliga utformning.

Under våren 1976 arrangerades på privat initiativ i samarbete med Förbundet Sverige Sovjetunionen en studieresa till Ryssland. Vad som skulle studeras var sovjetisk psykiatri. Resedeltagare var svenska psykiatritiker, psykologer och läkare. Då jag som psykolog alltid tyckte att det rätt en påtaglig o-balans i hur mycket man känner till om östataternas psykiatri contra den västerländska psykiatrinna annmälde jag mig till resan. Den skulle vara i två veckor, och vi skulle få besöka sjukhus, polikliniker och utbildningsanstalter i Leningrad, Tbilisi och Moskva. Det hade i alla fall den svenska initiativtagaren blivit lovat. Något program över studieresans olika punkter fick vi dock aldrig före avresan.

Att vara turist

Förväntanefulla landade vi i Leningrad. Där väntade vår ryska guide, som talade utmärkt svenska. I bussen på väg till hotelllet efterlyste vi vårt studieprogram. Hon meddelade att det ännu var lite oklart men att vi antagligen två dagar senare skulle få besöka ett sjukhus. (I Sverige hade vi innan avresan lovatu två studiebesök per dag). För att få det bekräftat måste hon dock först sätta sig i förbindelse med Intourist i Moskva! (Intourist är den statliga sovjetiska turistbyrån). "Men i morgon åker vi först på rundtur i stan, och på kvällen har jag ordnat fina cirkusbiljetter", skyndade hon sig att tilllägga. Vad beträffade de studiebesök vi hade blivit lovade att få göra i Tbilisi och Moskva kunde hon inte säga någonting förrän vi kom till dessa platser, detta på grund av "organisatoriska skäl inom Intourist".

I Sovjet finns fyra olika slags hotell: 1-3 klass, samt turistklass. Som turist måste man bo på turistklass, vilket också är det finaste. Jag undrade ställer för mig själv hur det var att bo tredje klass, vilket ryssar alltså är hänvisade till, då det på vårt turistklasshotell inte finns enkelrum, och då varmvattnet, när det över huvud

taget kom något vatten, tog slut redan vid tolvtiden på dagen.

Rödslan lypte i manns ögon...

Vid nästa dags rundtur berättade guiden stolt att man i Sovjetunionen inte har någon arbetslöshet, samt att den materiella standarden är hög. Jag tankte då på den man på hotelllet, vars enda sysselsättning bestod i att sitta på herrtoiletten tio timmar varje dag och för hand från stora papprullar rulla upp toalettpapper på mindre rullar. Han berättade att det är sju års väntetid om man vill köpa en rysk bil, och att den kostar fem års löner! En telefon behöver man numera bara vänta sex år på, berättade han vidare. Då vi frågade vad han tyckte om Brezhnev såg han skrämd ut och sa att Brezhnev har hela det ryska folket bakom sig.

Den rödsla som då lypte i den manns ögon skulle vi inte ha sett för sista gången. Det räckte ofta att man frågade någon på stan om viken, så tittade sig vederbörligt ofta skrämt omkring för att se om han var iakttagen. Varför förstådd vi när vi några stycken en dag blev hembjudna till en ryss, som vi träffat på en restaurang. När vi kom hem till hans bostad ville hans fru först inte släppa in oss. Hon förklarade att hon på intet vis hade något emot oss, men att de tre är tidigare, när mannen hade bjudit hem några engelsktalande turister, efter det fick utstå tre veckors polisförför. Vid flera tillfällen hände det oss att ex ock så att lediga taxibilar vägrade att köra oss, utan tog en ryss i stallen, när de hörde att vi var utlänningar!

Butiker för partipampar

Ett bra sätt att få reda på hur levnadsstandarden är i ett land, är att vandra runt i olika butiker. Allting var mycket onodernt och dyrt. En gammeldags grå vinterrock kostade t ex 150 rubel. Genomsnittsmåndalslönen i Sovjet är 135 rubel (1 rubel = 6 kronor). I ett varuhus ville jag titta lite

på skorna på en skoavdelning, men blev omedelbart tillrättavisad. Först skulle jag ställa mig i kö efter ett trettiootal personer för att över huvud taget få komma in på skoavdelningen och titta på skorna. Det var ett fruktansvärt kände överallt, och det tog flera dagar innan jag förstådd det ryska kösystemet. Skulle man köpa en vara, fick man stå i tre olika köer innan man fick den! Första köen var för att komma fram och säga vad man ville köpa. Då fick man ett papper med varuns nummer samt pris. Med detta papper i handen var det dags att gå och ställa sig i kö nummer två: kassakö. Där fick man betala samt ett kvitto på betalningen. Ned kvittot i handen var det så dags att åter ställa sig sist i den kö man börjat i. Mot uppvisande av kvitto fick man där sin vara. Detta system hade man även i livsmedelbutiker. Jag säg där knismödrar köa tre gånger för ost, tre gånger för korv, tre gånger för ägg, tre gånger för bröd, osv. Krängligt? Ja, men så hade man ju ingen arbetslöshet heller...

Vår först hade man då ett sådant system? Vet man inte om något bättre? Jodå, för i speciella Berjoskas (affärer där bara partipampar och utlänningar får handla) var det bara att ta en korg och ta för sig, för att sedan betala i kassan. Precis som i väst. Det krängliga systemet för ryssarna har man givetvis i stället för ransonering. Att ransonera t ex livsmedel ser ju naturligtvis inte bra ut för omvärlden, och i stället säger man alltid att alla får köpa så mycket de vill, vilket folk sedan varken orkar eller hinner på gräv det eviga köandet för allting. (Vad säger förresten VPK:s Lars Werner om att i Sverige införa vissa affärer ned bättre varor till lägre priser, där bara LO-pampar och utländska turister får handla?)

300 kr för begagnade jeans

Hur stor en rysk familj än är, får den aldrig ha en större lägenhet än en fyra rummare. För att få lägenhet måste man givetvis också stå i kö. Ertappas man så av poli-

sen för att man går mot rött ljus eller för felparkering, så förlorar man sin plats i køen, och hinner sista igen!

Jag har rest runt i hela Västeuropa, men aldrig sett ett så fattigt land som Ryssland. Pengar tycktes folk visserligen ha, men de kunde ju inte få vad de ville ha för dem. När jag gick ensam på stan fick jag aldrig vara i fred mer än fem minuter för någon som ville köpa mina jeans för 300 kr, min rock för en tuseplapp, min klocka för 1700 osv. För en kulispetspenna eller ett tuggummi kunde man få de finaste teaterbiljetter!

Det finns tyvärr ingen lokal...

Ett dag i Leningrad besökte vi en akutsjukhuspoliklinik. Vi fick tala med överläkaren. Plötsligt uppenbarade sig en man som uppgav sig vara journalist på stadens största tidning. Överläkaren blev då omedelbart mycket försiktig i sina uttalanden, och började berätta hur bra allting var på polikliniken, vilket stort stöd den hade av stadens utmärkta politiker etc. Efter detta ville "journalisten" ställa några frågor till några av oss. "Trodde vi att det fanns politiska fångar i Sovjet? Trodde vi att psykiatrin i Sovjet missbruksades mot oliktänkande?" osv. När sedan "journalisten" försvann tittade en av oss ut genom ett litet fönster, och såg hur en stor svart bil med chaufför körde iväg med "journalisten". Den artikel han skulle skriva och lovade att sända till vår adress i Moskva kom aldrig...

Guiden berättade att i Leningrad studerade 30.000 studenter vid universitet och högskolor. Studenterna hade en mycket fin studentkår fack vi hörde. När vi förde på tal att göra studiebesök där för att träffa ryssar medicin- och psykologistuderande skulle detta plötsligt inte gå, då det inte fanns någon lokal där vi kunde träffas! (vi var tjugo stycken). Över huvud taget var man genomsynthetiskt mycket obekränt att låta oss komma i kontakt med befolkningen på egen hand utan tolk.

"Javisst ja, vi ska just flytta..."

Det borde väl inte vara så svårt att t ex i telefonkatalogen slå upp adressen till psykologiska institutionen, tycker kanske någon av Contras läsare. Jo, faktiskt. Det är mycket ovanligt att privatpersoner i Sovjet har en telefonkatalog, och på de offentliga ställen där vi frågade ville man inte ge oss adressen. Guiden hjälpte oss inte heller, och på vårt hotell sa man att det inte fanns någon psykologisk institution i Leningrad.

Utanför programmet (och givetvis utan vår guide) lyckades vi dock

Bostadsområde i Tbilisi (Foto artikelförfattaren)

komma i kontakt med både några psykologistuderande och deras professor. (När vi lyckades med detta kan jag tyvärr inte avslöja här). Studenterna berättade bl a att judar systematiskt uteslöts från högre utbildning. Professorn var en mycket trevlig man. Han, som alla andra, var livrädd för att tala om någonting som hade någon som helst beröring med politik. Vi frågade bl a hur stort inflytan den kände ryske barnpsykiatrikern Sajarova teorier hade vid hans institution. Uppenbarligen förväxlade han honom med fredspristagaren Sacharov: "Jag känner inte till något om honom," sade han skrämmt. "Jag vill inte tala om sådant." Han berättade att hans studenter i institutionens bibliotek hade tillgång till alla västerländska facktidskrifter och Necker man kunde önska sig. Innan vi gick undrade vi om vi bara som intägast fanns se oss runt i biblioteket litet. Professorn blev då närmast störd, bad om ursäkt och lämnade rummet. Han kom tillbaka efter några minuter och sade: "Det var ju så sant. Att jag inte tänkte på det förut! Institutionen skulle snart flytta, och hela biblioteket ligger nedpackat i läder. Jag hoppas att ni förstår..." Vi förstod.

Sjukhusdirektören dog tyvärr igår

ungefärligt detsamma hänt för övrigt när vi besökte Hechterevo-institutet i Leningrad. En överläkare vid en av institutets kliniker talade vitt och brett om de moderna behandlingsmetoder, men hade på en av hans avdelningar. När vi bad att få se oss runt på avdelningen, skulle han "bara ringa och kontrollera en sak först." "Tyvärr", sa han efter telefonantalet, "vi håller just på och bygger om den avdelningen, så det går nog inte. Men jag ska gärna berätta mer, om ni vill."

Efterhand vände vi oss vid att "sjukhusdirektören på det sjukhus vi skulle besöka idag dog igår, och besöket måste därför tyvärr inställas", att "vägen upp till den vackra kyrkan vi skulle besöka idag raseade samman förra veckan, så vi får ändra programmet" ... osv.

Mystiska telefonamtal på natten

Av de studiebesök som ändå kom till stånd hörde vi oss att ryssarna, enligt en av de medföljande svenska psykiatrikerna, "farmakologiskt befinner sig där svensk psykiatri var i början av 50-talet". Inom psykoterapin var det bekldimmande att se hur obendiga ryssarna tyckte vara att pröva nya metoder. Man bedriver fortfarande forskning exakt i Pavlovs anda. I andra länder har det ju hänt en del de senaste femtio åren... Pgr a den hårdas ideologiska styrningen kvarna uppenbarligen allt nythänkande. "Bättre att fortsätta med det gamla beprövade än att försöka med något nytt, och riskera att bli obekväma och utstött". Detta är uppenbarligen en realitet för dagens läkare och psykologer i Sovjet. Ingat att undra över att det inte regnar Nobelpris över ryska vetenskapsmän.

Vi var några stycken med på resan som uppenbarligen ibland ställde alltför obekväma frågor. Vi började allihop att plötsligt få nattliga telefonpåringningar. När vi svarade hördes några andetag i andra änden, därefter lades luren på. Om detta var för att skrämma oss, eller bara för att kontrollera att vi var inne på våra rum vet jag inte, men när man satt där mitt i natten med telefonluren i handen kände man litet grand hur det måste vara att bo i ett land där systemets säkerhet bygger på den enskilda osäkerheten.

Kjell Lagerberg

Den stora famnen

Strax före höstens val utgavs på bokförlaget Novum en bok av Thomas Thiel, som behandlar den socialdemokratiska maktapparaten. Man skulle kanske gärna tro att denna maktapparat nu efter valet skulle vara maktlös. Men detta är långt ifrån fallet, tvärtom hela apparaten är konstruerad för att vara en maktfaktor även om det socialdemokratiska partiet förlorar maktten.

Kollektivanslutning ger resurser

Det utan jämförelse viktigaste etablissemanget i Sverige är det någon som vill förneka att det är kombinationen LO och det socialdemokratiska partiet? Med sina 25 förbund och nära 2 miljoner medlemmar är Landsorganisationen den pådrivande kraften. Ekonomiskt finansierar LO partiet och politiskt är det numera LO som driver på de radikala reformkraven.

I verkligheten är emellertid detta etablissemang mycket mer vittomfattande och griper med erkända eller ibland förnekade metoder in på snart sagt alla områden i samhällslivet. Det syns sig åt industri, handel, utbildning och reklam, t o m åt begravningsrörelse.

A-pressen har 23 dagstidningar med en upplaga av över 450.000 ex, förutom Aftonbladet som med sin halva miljon i upplaga intar en särställning, bl a för att tidningen bar sig.

Gefredaktörer tillställda med partistyrelsens godkännande. A-pressen finansieras i stor utsträckning skattevägen med pressstöd.

Mindre känd är LO:s informations- och propagandaverksamhet. LO-tidningen och förbundstidskrifterna kostar årligen inomot 50 milj kr. Förbundspressen är väl redigerad och mycket läst av medlemmarna. Men även om fackliga frågor dominrar går det inte att förneka att den tillika är ett partipolitiskt språkrör för socialdemokraterna. Kulturmaterialet är också mycket s-färgat.

Enorma ekonomiska resurser

Det socialdemokratiska partiet finansieras huvudsakligen genom kollektivanslutningen. SAP har drygt en miljon medlemmar. Av dem är dock 150.000 avgiftsbefriade pensionärer och bara 150.000 bärare

av partibok. 700.000 är kollektivslutna, alltså mer än var tredje LO-medlem. Endast de senare ger partiet drygt 10 milj kr i inkomst per år. Enligt professor Leif Lewins just framlagda forskningsresultat är det 64 procent av dessa som motsätter sig kollektivanslutningen.

Inför ett val får SAP dock mer pengar att röra sig med. År 1973 gav LO-förbunden i extra bidrag till valrörelsen SAP uppskattningavis 6,8 milj kr - förutom allt valarbete som fackens heltidsanställda ombudsmän bidrog med. Lokalavdelningar ger också ofta bidrag till regionala och lokala socialdemokratiska organisationer.

Man kan anta att bidragen ett valår son i år har varit ännu större. I vilket fall som helst stöder facket SAP med flera tiotal milj kr.

Uppgifterna i denna artikel är hämtade från en ny bok "Den stora famnen" av Thomas Thiel (Bokförlaget Novum, Uppsala, såljs genom Contra). Den belyser koncept och kortfattat det socialdemokratiska samhälls imperiet i Sverige. Boken vederlägger framför allt påståendet att det 44-åriga maktinnehavet skulle ha behövt fortecknas, för att politiskt balansera den ekonomiska makten i samhället. Socialdemokraterna balanserar inte den ekonomiska makten: de behärskar snarare en mycket stor del av den, t o m genom direkt affärsverksamhet, och var på väg att skaffa sig en avgörande kontroll över resten.

Indoktrinering av barn

Förmågan att finansiera de egna organisationerna med offentliga bidrag är annämningsvärld. Ett tydligt exempel är Unga Örnar, som enligt egna uppgifter har 50.000 medlemmar av vilka två tredjedalar är under 12 år. Bidrag kommer från staten, från landstingen,

från kommunen, från facket, partiet, KP och Folksam.

Vad gör då organisationen? I UO:s handlingsprogram talas om "att ideologiskt förbereda och utbilda de unga så att dessa så tidigt som möjligt kommer i kontakt med arbarrörelsens organisationer och värderingar". Och LO-ordföranden Gunnar Nilsson förklarade för nära är sedan i ett tal till Unga Örnars kongress att "om vi vill skapa ett samhälle uppbyggt på arbarrörelsens värderingar" så måste vi "skapa samhällsmedborgare" som aktivt verkar för dem. Och då "måste vi signa all uppmärksamhet åt de yngsta, även om vi riskerar att det kallas indoktrinering".

En socialistisk indoktrinering av 7-12-åringar med hjälp av statsmedel kan därför sägas vara sanktionerad från högsta ort inom etablissemanget. Däremot - det pekar Thomas Thiel på - säger det i SSU:s handlingsprogram att barn i grundskolan inte har förutsättningar att självständigt bedöma religionsfrågor. Undervisningen bör därför avskaffas och det bör vara "naturligt att barn i förskolor och barnstugor inte utsätts för religiös påverkan."

Officiellt heter det endå att Unga Örnar inte är en politisk rörelse. Det är ett inte ovantligt drag i det socialdemokratiska etablissemanget detta: makten har men vetat att skaffa sig - men var är källan?

Makt genom folkrörelser

Den stora folkrörelsekampanj som SSU med buller och bång startade 1974 granskas Thiel också - med många avsljöjande citat. SSU-kongressen uttalade sig t ex vid sin kongress 1975 för att kampanjen i "fortsättningen skulle signas organisationer och folkrörelseföretag vilkas syften gagnar svensk arbarrörelse." Och inte bara det, utan man skall "medvetet använda

Illustration ur Thomas Thiel's bok.

stat och kommun till att främja dessa folkrörelseföretag."

Det verkliga syftet med kampanjen avslöjar direktören i Folkets Husföreningarna, Bengt Göransson, i ett uttalande.

-Socialdemokratin har varit endimensionell i sin satsning enbart på den politiska maktens och det starka samhället. Det inflytandet har vi ju bara så länge vi får behålla den politiska maktens. Inflytandet genom folkrörelserna kan ingen ta ifrån oss...

Här är nog Bengt Göransson en emulörslitvis mot sitt eget partis strateger. Nog har de med framgång etablerat en maktapparat som sträcker sig långt utanför den politiska sfären. ABF kan t ex med ett fiftigt påhittat redovisningsystem stoltsera med 6,4 miljoner medlemmar - mer än Sveriges hela vuxna befolkning - och finansierar sin verksamhet huvudsakligen med allmänna bidrag. Det gör andra studieförbund också, men ABF har sådana specifikt förbund som i praktiken monopol på invandrarskolor, bidrag till sin tidskrift Fönnstret och ett speciellt samarbete med formellt politiskt obundna men i verkligheten socialdemokratiskt styrdas organisationer som Ryresättföreningen, HSB, Riksbyggen, Föreningsfilmen, KP, Pensionärernas riksförbund m fl.

Hur Fönnstret ser på objektiviteten i undervisningen kan visas med följande citat:

-Ett centralt krav som ovillkorligen bör förverkligas är att opinionsrörelser som bekostas med skattemedel genomförs av statsmaktens expertis på anmodan av folkrörelserna ska bygga på det regerande partiets ideologi (ej känd huruvida man andrat uppfattning sedan valet)

Företag styrdas av s-pantpar

Konsumentkooperansen är idag Sveriges största koncern med industri- per check; för postförsäkring tillproduktion på fem sektorer: special.kommer 3:- per försäkrelse).

varu-, livsmedels-, industri-, upplysnings- och detaljhandelssektorn. Medlemsmännen i konsumentföreningarna är 1,8 miljoner och Konsum omsätter t ex inte mindre än 21 procent av livsmedlen i detaljhandeln.

Folksam är ett av Sveriges tre största försäkringsbolag med en omsättning som närmast sätter sig 3 miljarder. Oljebolaget OK är nästan lika stort. HSB och Riksbyggen är båda bostadsjättar på den svenska marknaden. Byggnadsföretaget EPA har 14.000 anställda, trots att företaget inte funnits till i 10 år. Resebyrån Reso omsätter nära en halv miljard. Are-bolagen är ett reklamföretag som till 85% ägs av det socialdemokratiska partiet. Dessa helägda dotterbolag Direktus har fått det mesta av den offentliga sektorns direktureklamuppdrag.

Gemensamt för alla dessa företag är att kända socialdemokrater domineras i deras styrelser, i stor utsträckning hämtade från partiets mest inflytelserika kretsar.

Thomas Thiel har kartlagt de stora dragen i detta samhälls imperium. Han moraliseras inte, och det finns det ju heller ingen anledning att göra. Socialdemokratin är i sin fulla rätt att med lagliga medel

kämpa för att realisera sina ideal. Men innebördan av detta imperium är, att även när den politiska maktens nu gätt förlorad, kommer en mycket stor del av samhället att även fortsättningsvis att styras "enligt arbetsrörelsens värderingar" - eller med andra ord socialdemokratiskt.

Lägger man därtill fackets nyligen ökade makt inom företagen och andra genomsyrda reformer, kan man fråga sig om det inte just för maktblandants skull är nyttigt med en borgerlig regering. Den borgerliga valsegern innebar inte att hele den ekonomiska och politiska maktten hamnade på en hand. Snarare skulle det ha blivit förhållandet om inget skifte hade kommit till stånd. Vi skulle ha fått en alltmer s-märkt samhällsapparat, som skulle ta hand om medborgaren från vaggan till graven. Menar Thomas Thiel i "Den stora famnen".

Hans Plogwall

Thomas Thiel's bok "Den stora famnen" kan beställas från Contra, Box 6082, 102 32 STOCKHOLM. Pris 16:- (vid förskottsbetalning per postgiro

-Det finns bara ett straff för en sådan oacceptabel inblandning i ett fritt landes inre anläggningar: Döden.

LAG OCH ORDNING I ANGOLA

Den kommunistiska diktaturen i Angola genomförde under sommaren en skräckprocess mot brittiska och amerikanska legosoldater, som deltagit på "fel" sida i kriget. Tre soldater dömdes till döden och avrättades i strid mot internationell rätt. Skulle Nürnberg-rättegångens principer tillämpas mot Angolas diktator Agostinho Neto är det inget twivel om att han skulle bli fäldad, även om han kanske skulle klara sig undan med livstids fängelse (i bästa fall).

The Economist berättade om diverse märkliga förhållanden i Angola i samband med rättegången. Förhållanden som dock knappast borde väcka förvåning om man beaktar Netos politiska hemvist, men som ev. skulle kunna väcka en viss eftertanke bland Netos devota beundrare inom Centerns Ungdomsförbund.

Enligt nu gällande angoleisk lag betraktas en åtalad som skyldig till dess att han bevisat sin o-skuld! Redan innan "rättegången" förklarade myndigheterna (bl a informationsminister Luis de Almeida) att de åtalade var skyldiga till brottet att vara "legosoldater". Att detta blivit ett brott - utan att återfinnas i någon lagtext eller internationell överenskommelse - var ett angoleiskt bidrag till "en ny och progressiv rättutveckling". Journalister som arresterades för att "vittna" mot legosoldaterna vägrade att uttala sig och utvisades omgående ur landet.

Majoritetsstyre i Afrika

Vad skulle "majoritetsstyre" i Rhodesia innebära? Av Contrac sammanställning över det övriga Afrika framgår att utsiktarna att det verkligen skulle bli majoritetsstyre i Rhodesia efter Ian Smiths vita minoritetsregering är minimala.

Kraven på "frihet" och "majoritetsstyre" i södra Afrika reses allt högre. Men finns det någonstans i Afrika majoritetsstyre och frihet? Vår Översikt över Afrika visar att det bara finns tre demokratiska stater i det "svarta" Afrika: Gambien (300.000 inv), Botswana (600.000 inv) och Mauritius (800.000 inv). Demokratiska förhållanden råder också i den franska kolonin Afar och Issas (150.000 inv). Återstående 300 miljoner afrikanner lever i diktaturstater eller stater som styrs av vita "minoritetsregeringar".

Ett eventuellt "majoritetsstyre" i Rhodesia, såsom kraven framställdes vid Genève-konferensen, skulle med all sannolikhet endast innebära att maktens överföring från en minoritet med vit hudfärg till en lika liten (eller t.o.m. mindre) minoritet med svart hudfärg. Den osedvanligt stora oenigheten inom den svarta befolkninggruppen i Rhodesia torde medföra en orolig politisk framtid för landet, sedan Ian Smiths regering lämnat ifrån sig makten.

Att kalla ett överförande av maktten från en vit oligark till en svart diktator för "befrielse" eller införande av "majoritetsstyre" är hyckleri och är egentligen en förtäckt form av racism (det viktiga är att diktatorn blir svart – inte att han företäcker en politik som folket i Rhodesia förespråkar).

Det skall understrykas att detta inte innebär något försvar för Smiths minoritetsregim, bara ett konstaterande att en förändring av maktstrukturen i Rhodesia kommer att innebära en maktöverföring från en minoritet till en annan.

Marocko. Självständigt 1956. En-
inskränkt monarki. Två misslyckade
statskupper sedan 1956.

Algeriet. Självständigt 1962. En-
partistat. En framgångsrik stats-
kupp sedan självständigheten.

Tunisien. Självständigt 1956. En-
partistat.

Libyen. Militärdiktatur. Själv-
ständigt 1951. En framgångsrik
statskupp sedan självständigheten.

Mauritanien. Självständigt 1960.
Enpartistat.

Mali. Militärdiktatur. Självstän-
digt 1960. En framgångsrik stats-
kupp sedan självständigheten.

Niger. Självständigt 1960. Militär-
diktatur. En framgångsrik statskupp
sedan självständigheten.

Senegal. Självständigt 1960. En-
partistat. Under det senaste året
har vissa obetydliga politiska
oppositionsgrupper tillått att
organisera sig.

Cambodia. Självständigt 1965. Demo-
krati.

Guinea-Bissau. Självständigt 1974
efter inbördeskrig. Enpartistat.

Guinea. Självständigt 1958. En-
partistat.

Sierra Leone. Självständigt 1961.
Enpartidiktatur efter militärkupp.
Två framgångsrika och en miss-
lyckad kupp sedan självständigheten.

Liberia. Självständigt 1847. En-
partistat. En misslyckad stats-
kupp sedan 1944.

Elfenbenskusten. Självständigt
1960. Enpartistat.

Övre Volta. Självständigt 1960.
Militärdiktatur. Två framgångs-
rika statskupper sedan självstän-
digheten.

Ghana. Självständigt 1957. Mili-
tärdiktatur. Två framgångsrika
och en misslyckad statskupp se-
dan självständigheten.

Togo. Självständigt 1960. Enpar-
tidiktatur efter militärkupp.
Två framgångsrika och en miss-
lyckad statskupp sedan själv-
ständigheten.

Benin (f.d. Dahomey). Självstän-
digt 1960. Militärdiktatur. Fen-
framgångsrika statskupper sedan
självständigheten.

Nigeria. Självständigt 1960. Mi-
litärdiktatur. Tre framgångsrika
statskupper, en misslyckad stats-
kupp och ett inbördeskrig efter
självständigheten.

Kamerun. Självständigt 1960. En-
partistat.

Tchad. Militärdiktatur. En fram-
gångsrik statskupp och ett inbör-
deskrig efter självständigheten
1960.

Centralafrikanska Republiken. Mi-
litärdiktatur. Självständig sedan
1960. En framgångsrik statskupp
sedan självständigheten.

Ekvatorial-Guinea. Självständigt
1968. Enpartistat.

Gabon. Självständigt 1960. Enpar-
tidat. En misslyckad statskupp se-
dan självständigheten.

Zaire. Självständigt 1960. Enpar-
tidat efter militärkupp. Två
framgångsrika statskupper, en
misslyckad statskupp och två in-
bördeskrig sedan självständigheten.

Angola. Självständigt 1975. En-
partistat. Ett inbördeskrig se-
dan självständigheten.

Zambia. Självständigt 1964. Enpar-
tidat.

Botswana. Självständigt 1966. Do-
mokrati.

Lesotho. Enpartistat. En framgångsrik statskupp sedan självständigheten 1966.

Swaziland. Oinskränkt monarki. Självständigt 1968.

Mozambique. Självständigt 1975. En misslyckad statskupp sedan självständigheten. Enpartistat.

Malawi. Självständigt 1964. Enpartistat.

Tanzania. Självständigt 1961. Enpartistat. En misslyckad statskupp sedan självständigheten.

Kenya. Självständigt 1963. Enpartistat med vissa demokratiska fri- och rättigheter.

Somalia. Självständigt 1960. Enpartistat. En framgångsrik statskupp sedan självständigheten.

Uganda. Självständigt 1962. Militärdiktatur. En framgångsrik

statskupp och två inbördeskrig sedan självständigheten.

Rwanda. Självständigt 1962. En framgångsrik statskupp och ett inbördeskrig sedan självständigheten. Militärdiktatur.

Burundi. Självständigt 1962. Militärdiktatur. Tre framgångsrika statskupper, ett misslyckat kuppförsök och ett inbördeskrig sedan självständigheten.

Etiopien. Självständigt sedan urminnes tider. Militärdiktatur. Två framgångsrika och två misslyckade statskupper samt ett inbördeskrig sedan 1950.

Sudan. Militärdiktatur. Tre framgångsrika statskupper, fem misslyckade kuppförsök och ett inbördeskrig sedan självständigheten 1956.

Egypten. Enpartistat efter militärkupp. En framgångsrik och en misslyckad statskupp sedan 1952. Självständigt 1922. För närvarande pågår vissa experiment med tre politiska fraktioner inom det enda tillåtna partiet, Arabiska Socialistunionen.

Kap Verdeöarna. Självständiga 1975. Enpartistat.

Sao Tomé och Príncipe. Självständiga 1975. Enpartistat.

Madagaskar. Självständigt 1960. En framgångsrik och fyra misslyckade statskupper sedan självständigheten. Militärdiktatur.

Konorerna. Självständiga 1975. En framgångsrik statskupp sedan självständigheten. Enpartistat.

Mauritius. Självständigt 1968. Demokrati.

Sven Enberg

Kartan visar med svart de områden av Afrika där majoritetstyre råder. Som framgår är det helt obetydliga delar av kontinenten.

Streckade markeringar anger områden där vissa demokratiska experiment pågår, utan att det för den skull är rimligt att kalla länderna för demokratier.

Sovjets militära uppbyggnad på Nordkalotten

Den brittiska tidskriften East-West Digest, som är specialiserad på frågor som rör de kommunistiska staterna, har nyligen tagit upp den sovjetiska militära uppbyggnaden på Kola-halvön till behandling. Centra återger denna artikel i svensk översättning, med vederbörligt tillstånd från East-West Digest.

Vid Natos ministerrådsmöte i maj 1976 uttryckte Norges utrikesminister Knut Frydenlund sitt lands oro över utvecklingen på den norra flanken, där Sovjet bygger upp sin flotta mycket starkt. Han pekade framför allt på det faktum att Kola-halvön alltid har varit av stor strategisk betydelse för Sovjet.

Enligt Natos underrättelsetjänst är nu omkring 180 undervattensbåtar stationerade på Kola-halvön, världens största basområde, och av dessa är 92 atomdrivna. Ubåtarna har byggts i Severodvinsk vid Vita Havet, där de också bemannas. Sovjets styrkor i området omfattar omkring 300 jakt- och spaningsflygplan samt stora helikoptrar, stationerade på 20 av halvöns 40 tillgängliga flygfält. Till Sovjets militära styrka bidrar också två utsökta robotar för medeldistansrobotar söder om Kandalaksha och radarstationer för identifiering och upptäckt av robotar. Två motoriserade divisioner och ett marin-infanteri-regemente är stationerade på Kola-halvön. En division är stationerad nära den norska gränsen. Murmansk är en viktig bas för Sovjets norra flotta, som ofta opererar i Norska Havet tillsammans med enheter ur Sovjets Östersjöflotta.

Norrmanen är mest oroade för utvecklingen på Nordkalottsområdet - som ju omfattar delar av Norge, Sverige och Finland norr om polcirkeln - samt utvecklingen i Norska Havet.

Aven i Sverige har en tilltagande oro börjat göra sig märkbar. I en fyljårsrapport skrev Sveriges UB, general Synnergren:

"I dag kan vi slå fast att intresset för och betydelsen av de norra kustområdena och Nordkalottsområdet ökar. Detta är bl. a. resultatet av olje-exploreringen i Nordnordan, Norska Havet och Barents Hav. Sovjets marina expansion stärker supermakternas strategiska intresse för Norden ytterligare." Och i 1974 års försvarsutredningens betänkande, SOU 1976:5, framhålls bl. a. följande: "Störningar i basområdena i Svarta Havet och Vladivostok kan emellertid påverka Nordenas strategiska betydelse. Själunda kan minska de möjligheter för Sovjetmarinen att via Medelhavet få tillträde till Atlanten och Indiska Oceanen medföra ökat intresse för utloppen från Murmansk."

Avskärning av transportvägar na mellan Västeuropa och Förenade Staterna

I försvarsutredningens rapport nämns att två uppfattningar framträdt när det gäller tolkningen av de sovjetiska åsikterna med den militära uppladdningen, en defensiv och en offensiv. Enligt den senare måste den sovjetiska uppladdningen ses som ett led i en offensiv sovjetisk politik, som bl. a. går ut på att använda de på Kola-halvön befintliga resurserna för att utvidga inflytandet längre västerut i Nordatlanten och avskräcka transportvägarna mellan Förenade Staterna och Västeuropa. Även de skandinaviska staterna skulle, fortsätter utredningen, på ett mer omedelbart sätt kunna beröras av den sovjetiska politiken, och det ryska inflytandet skulle kunna utvidgas betydligt. Så långt utredningen.

Det har skett en verlig kolonialisering av Kola-halvön. År 1920 fanns det i Murmanskkområdet endast 14.300 människor. 1939 hade antalet ökat till 320.000. Siffran var 625.000 år 1962, och år 1970 uppgick befolkningen till omkring 815.000 personer, varav 89 % bodde i tätorter.

Murmanskområdets industriproduktion har också ökat. Utgår man från indexsiffran 100 för år 1940, blir index för år 1960 474 och för år 1967 833. Det är särskilt fiskindustrin som är betydande. Från Murmanskkområdet levereras mer än en femtedel av Sovjets totala mängd fiskprodukter. Det produceras också legeringsmetaller i stor skala, och när det gäller produktion av gödningsmedel svarar Kola-halvön för hälften av Sovjets produktion.

Sovjets styrka i nordväst

Som ovan nämnts är Sovjets styrke i nordväst oerhörd. Två motoriserade infanteridivisioner är stationerade mellan Murmanskkärnvägen och norska gränsen. Divisionerna tillhör Leningrads militärdistrikts, som (tillsammans med Östersjödistrikts) anses omfatta totalt 25 divisioner. Vidare tillkommer 7 flygburna divisioner samt gränstrupper under inrikesministeriets ledning, sammanlagt åtminstone 10.000 man.

Huvudstyrkan är emellertid norra flottan med över 500 fartyg och 100.000 man. Övervattensflottan omfattar nio kryssare, 55 jagare med oceanlägande eskortfartyg, 25 landstigningsbåtar, 25 robottående patrullbåtar och över 200 mindre fartyg.

Sedan 1963 har Sovjet varje år hållit två större manövrer i norr, en på hösten och en på våren. I fjol genomförde Sovjet manövern OKEAN 75 med flott- och flygstyrkor opererande över stora delar av världen, bl. a. i Nordatlanten och Norska Havet.

Norska Havet och Sovjetflottan

I dag är de flesta skandinaviska strateger överens om att demarkationslinjen mellan Väst och Öst sträcker sig in i Norska Havet. Detta skulle kunna medföra att Sovjet omringar den skandinaviska halvön genom att dra en linje från södra Grönland, via Island, Färöarna till Skottland. Under OKEAN 75 övade sig den sovjetiska flottan på att hindra en fingerad västmaktsflotta från att nå fram till Norska Havet.

Sovjetflottan har ständigt ökat sina aktiviteter i detta område. Under 1950-talet tydde de sovjetiska manövrerna på att Sovjet räknade med att den första konfrontationen i händelse av krig skulle äga rum vid Lofoten utanför den norska kusten. Sedan 1956 har emellertid de ryska flottoperationerna utsträckts över större områden, och omfattande manövrer har genomförts vid Jan Mayen och i närheten av Island.

Bir Spetsbergen ett nytt krisområde?

1975 firade Norge 50-årsdagen av inkorporeringen av Spetsbergen (Svalbard), den strategiskt viktiga ögruppen som ligger ungefär 70 mil norr om Nordkap. Norge har emellertid att respektera 1920 års Paris-fördrag, som innebär att alla fördragsslutande parter har samma rättigheter att ekonomiskt utnyttja öarna. Spetsbergens betydelse har ökat betydligt under 1970-talet, och norrmännen investerar nu över 300 miljoner svenska kronor i vad som anses vara en av Europas rikaste kolgruvor (Sveagruvan). Avkastningen väntas bli en miljon ton om året under en tjugoårsperiod, men geologerna anser att kol tillgången mycket väl kan vara större än beräknat.

Ett omfattande sökande efter gas och olja norr om 62 breddgraden kommer att igångsättas under 1977. Företag från många olika länder mö-

ker redan efter olja och gas i området.

Rysarna har kommit till Spetsbergen för att stanna, och i dag finns det fler rysar på Spetsbergen än norrmän. De bor i gruvbyarna Barentsburg och Pyramiden. Spetsbergen är ett demilitariserat område, men trots detta har rysarna förlat dit landstigningsbåtar samt fem eller sex helikoptrar. De senare används för expeditioner och för spionage riktat mot norrmännen. Ett nybyggt flygfält i Longyearbyen, som är det administrativa centrumet, möjliggör reguljär Aeroflot-flygningar till och från Murmansk.

Kommer Sovjet att utöva påtryckning i norr?

Swenskarna är förmiktiga när det gäller att uttrycka sin oro över den ryska uppladdningen på Kolahalvön, men man har i samtliga Nordkalottländer gripits av en allt starkare känsla av att Sovjet kan komma att utnyttja sin militära överlägehet för politiska påtryckningar på Norge, Sverige och Finland.

Vad Norge beträffar kan det bli fråga om ryska krav på baser i Norge eller utträde ur Nato. Sverige kan utsättas för "övertalningsförsök", som går ut på att Sverige skall acceptera att ingå i en skandinavisk kärnvapenfri zon eller låta rysarna uppriätta militära baser på Gotland. Politiskt kan Sverige tvingas att ytterligare nära sig Östblocket. Det finska problemet kräver en speciell uppmärksamhet på grund av Finlands 150 mil långa gräns mot Sovjet, landets begräns-

made militära resurser och vänskapsfördraget av år 1948 med Sovjet. Det är ingen överdrift att påstå att Finlands frihet är villkorlig och att Sovjet kan använda sig av ekonomiska och politiska vapen. Trots att de flesta militära bedömare i Skandinavien tror att den strategiska tyngdpunkten förskjuts från Finland i riktning mot Norska Havet och Island, finns det anledning att känna oro för Finland. Av historiska skäl tar Sverige speciella hänsyn till Finland, men när Sovjet nu ökar sin militära styrka i nordväst, kan denna styrka också användas för utpressning. Sovjet vill att Norge och Sverige skall föra en politik som tar hänsyn till sovjetiska intressen, att de skandinaviska länderna iakttar en neutralitet som gymnas Öst samt att hela Skandinavien över huvud taget erkänns vara ett område där Sovjet har speciella intressen.

I Danmark och Norge för man redan en icke-provokativ politik, och i Sverige har man hittills fört en påtagligt sovjetvänlig politik. Till stor del beror dessa attityder på Sovjetets militära styrka i området. Det finns i dag anledning för Väst att intressera sig mera för Skandinavien, som tidigare, med rätt eller orätt, betraktades som en något perifer del av Västeuropa.

Den läxa som man kan lära av situationen på Natos norra flank är att Sovjet-strategin syftar till en "finlandisering" av hela det fria Europa.

Toronto :

Nya partier

Från Contras Toronto-korrespondent Vincent H. Miller

Contras nye korrespondent i Kanada, och John Kenneth Galbraiths s.k. vetenskapliga teorier. Trudeau är bakgrund från den radikala vänsteren är väl dokumenterad, men för att gå in på detaljer skulle det behövas betydligt mer utrymme än vad som står till buds i denna spalt. Men ett särskilt kompromitterande faktum är att Trudeau i början av 50-talet utgav en vänsterinriktad tidskrift som hette *Cité Libre* i Montréal. Bland hans medarbetare i detta projekt fanns bl.a professor Raymond Boyer som dömdes för spioneri i Gouzenkoaffären, Stanley B Ryerson, som var redaktör för *Marxist Review* och Pierre Gelinas, som var propagandist och agitationschef för kommunistpartiet i Quebec.

Så fort han kommit till makten började den offentliga sektorn växa. Under Trudeau's två första mandatperioder som premiärminister gjorde centralregeringen av med lika mycket pengar som under de 100 åren sedan federationen bildades 1867. Budgetunderskott och ekonomiskt oansvar blev ordningen för dagen, och staten gjorde av med miljarder på de mest vanliga projekt. Underskotten finansierades till en del genom lån och höga skatter, men till huvuddelen genom att öka penningmängden, dvs genom inflation. Förra året, som innebar ekonomiskt stillastående, ökade penningmängden 19%. Kanadensiska statistikmyndigheter uppgir att inflationen var 12%, men enligt min uppfattning rörde den sig snarare om 18-20%. Som nästa steg kom löne- och priskontroll (frivillig kontroll - med böter för dem som inte ställde upp "frivilligt"). Detta de sista i raden av förlamande regleringar av ekonomin, som har gjort Kanada till ett land ointressant för investeringar, där allt fler företag flyttar ut. Det senaste exemplet på företag som överväger att lämna landet är Dow Chemical. En försiktig artikel i New York Times varnade investerare för Kanada, på grund av landets "instabila politiska klimat". Tidningen framställde Kanada snarast som en banarespublik och ansåg att t.o.m. England var en mindre riskabel investering.

Eftersom detta är min första rapport som Contras Kanada-korrespondent anser jag att en viss historisk bakgrundsteckning är på sin plats. Kanada befinner sig f.n. i en mycket osäker situation - i viessa avseenden rör sig landet i riktning mot envälde. Även om Kanada sätta har rört sig åt vänster under många år återfinns vi rötterna till dagens problem 1968, då Pierre Elliot Trudeau kom till makten, som en följd av en massiv PR-kampanj i pressen och som en följd av hans "djuriska" attraktionskraft - en välkommen omvälvning för de kanadensare som var utträkade av smäcktigheten och trögheten under Pearsons och Diefenbakers år.

Det har sagts att Pierre Trudeau förförde hela Kanada mitt i dagljuset. Men några få modiga stod emot "Trudeauismen" 1968. De varnade för Trudeau's radikala böjelser, och några menade t.o.m. att Trudeau skulle föra Kanada in i en Castro-diktatur.

Trudeau, som har tagit akademiska examina vid de vänsterinriktade universiteterna Harvard och London School of Economics, har öppet uttalat sig för den marxistiske professorn Harold Laskis filosofi. Han har också sagt sig vara införstådd med John Maynard Keynes

Efter att ha reglerat ekonomin så att tillväxten försvunnit och efter att ha skapat landets skuldsättning, beskattas nu kanadensarna till underkastelse. Enligt en officiell rapport som heter "Pattisons Taxation" beskattas en vanlig familj vid "fattigdomsstrecket" med 68% (det inkluderar då allas skatter, federala, provinsiella, indirekta, fackla etc). Siffran verkar försiktigt tilltagen eftersom inflationen inte beaktats. Inflationen är ju i själva verket enskilt dold - skatt. Som ett konkret exempel kan nämnas att en flaska skotsk whisky som säljs till ett grossistpris på 97 cent i Skottland, säljs på provinsen Ontario Systembolag för 7:80 dollar.

Vi är alltså på väg mot folkrepubliken Kanada, eller Trudeau'skoven, som något ljushuvud har kallat det. Vad kan man då göra åt utvecklingen? De alternativen som bjuds i valen är ungefär lika spänande som portvaktens hängslen. Den kanadensiske väljarnas dilemma är att alla partier är i stort sett identiska. Detta är sannolikt orsaken till det katastrofalt låga valdeltagandet. I de senaste federala valen deltog bara 40% av väljarna. I kommunala valet i Toronto var valdeltagandet 29%:

De konservativa

Det konservativa partiet har traditionellt varit den fria företagsamhetens språkrör i Kanada. Men efter decennier av kompromisser med högersocialdemokratiska liberala partiet och det uttalat socialistiska Nya Demokratiska Partiet (NDP) har politiken urvattnats. Det missnöja "gamla gardet" får mindre och mindre inflytande i partiet. Pärre Konservative partiledaren Robert Stanfield är nog mer än någon annan ansvarig för Trudeau's framgångar. Stanfield framstår som en av de mest motbjudande pragmatikerna genom tiderna - han var beredd att ge efter i varje fråga, han var vacklende och utan klara ställningstaganden. Han tycktes inte ha åsikter om någonting. En

politiker i ordets sista bemärkelse. Han var ingen match. Även Trudeau var bra jämfört med honom. I två val förlorade Stanfield de konsernativa till förlust. En humorist uttryckte det som att "Stanfield kan en gång rycka förlusten ur segerns kläfta". De konservativa viktigaste programpunkter var idé- och priskontroll. Liberalerna motsatte sig detta och vann en jordkredissseger. Men när de vunnit valet infördes kontrollerna ändå; undanträden helgar medlen.

22 februari 1976 höll de konservativa en hoppigivande konferens för att välja partiledare. Flera starka förespråkare för fri företagsamhet kandiderade, som Claude Wagner, Paul Hellyer och Perry Ryan. Men partiet slets sönder av svåra interna ideologiska stridigheter, speciellt då med en grupp som kallades "Red Tories" och snarast var socialistiskt. Vid den avgörande omröstningen vann en av "Red Tories", Joe Clark, med mycket liten marginal över Claude Wagner från Quebec. Socialism borde vara konservatismens motstånd, men nu har vi här ett konservativt parti med en socialistisk partiledare, en man som vill bygga ut valförfattningshillet och införa bl a garanterad miniminkomst. Den berömda författarinna Ayn Rand har i sin bok "Capitalism: The Unknown Ideal" ett kapitel som heter "En föderation över konservatismen", som bygger på en föreläsning som hon gav vid Princeton University 1960. Hon förutspådde där just det som nu har inträffat i Kanada - 16 år senare. För att anspele på Ayn Rands ord: "Det logiska resultatet är kompromisser med fienden under decennier."

Nya partier

Kanadas enda hopp ligger nu hos de olika libertarianska partierna. De är de enda som förvarar individens frihet och den fria marknadsekonomin. Tiden får vissa hur effektiva dessa partier är och hur mottagliga folket är för sådana idéer. Många tror att vi redan har gått för långt och att etableringen kommer att krossa allt motstånd, och införa en totalitär stat inom några decennier, innan något effektivt motstånd har organiserats. Men å andra sidan tycks det finnas en stark känsla mot makt-koncentration i Kanada, och på många ställen känner man sig pressade till det yttersta. Medborgarna är trötta på skandaler, korruption och en allt värre byråkrati som ligger sig i privatlivet. Det är de libertarianska partiernas chans att tygla detta missmål och styra det i rätt riktning innan det blir för sent.

Vincent H. Miller

Högerspöket

Advokaten Lennart Hane gav strax före valet ut en bok med namnet "Högerspöket". Även om boken har vissera brister, tar den upp många intressanta frågor.

Lennart Hane

HÖGERSPÖKET

Stockholmsadvokaten Lennart Hane var en av dem som inledde den nya vägen av "högerlitteratur" för några år sedan med boken "Snygande diktatur". Bara någon vecka innan årets riksdagsval kom en bok på samma tema ut med namnet "Högerspöket".

Hanes böcker är en ganska ovanlig blandning av skarp syn och vissa överdrifter och missvisande tolkningar av fakta. Hellen ger dock för ett splittrat intryck. Man kan knappast på alla punkter acceptera Hanes presentation, utan en kritisk granskning. Men de avsnitt som håller för en kritisk granskning är läsvärda och i vissa fall utomordentligt tankväckande. Åven i avsnitt där Hane drar alltför långtgående slutsatser av sitt resonemang finns det oftast en kärna av kritik mot det nuvarande samhället som måste beaktas av den nya regeringen om vi inte ska få parallellföreteelser till Mogens Glistrups parti också i Sverige. Hane tar upp tendenser där det gäller skattepolitik och rättsäkerhet som är stötande för en bred allmänhet, och som de borgerliga partierna hittills knappast har gett den uppmärksamhet de borde fått.

Bet största avsnittet i boken behandlar bevisssäkringslagen, som accepterades av alla riksdagspartierna, men där en grupp moderater med Bertil af Ugglas som första namn motionerade emot.

Hane redogör med skrämmande detalj-skarpa för de befogenheterna som sätts i skatte myndigheternas händer att användas mot personer som inte är misstänkta för skattebrott. Hela bevisssäkringslagen är riktad mot vanliga hederliga medborgare. Tidigare lagar gav fullt tillräckligt utrymme för att ingripa mot dem som verkligen misstänktes för skattebrott, med beaktande av grundläggande principer för rättsäkerheten.

Skatteutskottets utlåtande över den ovan nämnda motionen förtjänar verkligen att läsas med eftertanke. Det citeras av Hane och citatet

förtjänar att återges även här:

"I motionen 1975/76:31 yrkas att som villkor för beslut av skrings-Åtgärd skall fördras att skälig anledning finnes till antagande att skatte- och avgiftsundantagande förekommit. Med anledning härav vill utskottet framhålla att i de fall misstanke om skattebrott föreligger kan redan enligt nuvarande bestämmelser straffprocessuellt förundersökning igångsättas, varvid betydligt mer ingripande tvångsmedel än enligt bevisssäkringslagen kan ifrågakomma. I de situationer, då bevisssäkringslagen är avsedd att tillämpas finns ofta inte anledning misstanke brott" (vår understrykning).

Bevisssäkringslagen ger rätt till busrannsakan hos privatpersoner och beslag av handlingar t.o.m. hos advokater, något som redan har tillämpats i praktiken. En sådan lag är inte värdig ett rättsamhälle och det är snarast en skandal att en enig riksdag kan anta det utlätande från skatteutskottet som har citerats ovan.

Sven Ebberg

"Högerspöket" är utgivet av förlaget Novum i Uppsala.

KOMMUNISTISKA MAKTOVERTAGANDEN (3)

Ryssland

Continuera artikelserien om kommunistiska maktövertagandet
fortsätter här med en artikel om bolsjevikernas kupp i
Ryssland i oktober 1917. (November enligt den väster-
ländska kalendern).

I slutet av första världskriget stod Ryssland nära ett fullständigt nederlag mot Tyskland. Situationen i Ryssland hade blivit allt sämre och tillkommen allt hårdare för befolkningen, allteftersom kriget gick sämre. Den 10 mars (alla datum i artikeln anges efter den västerländska kalendern, den dåvarande ryska kalendern gick två och en halv vecka efter den västerländska) genomfördes en generalstrejk i Rysslands huvudstad Petrograd. Pyrahundratusen arbetare deltog. Dagen därpå öppnade tsarens trupper eld mot demonstrerande folkmassor, varvid ett par hundra människor dödades. Samma dag upplöstes också tsaren den ryska riksdagen, duman. Oroligheterna fortsatte och duman lät sig inte upplösas. Den utropade en ny provisorisk regering under furst Lvov, tsardömet hade fallit och februarirevolutionen var genomförd. Bakom revolutionen låg dels befolkningens missnöje, men det organisatoriska genomförandet sköttes av liberala och socialdemokratiska grupper. Kommunisterna (bolsjevikerna) spelade ingen roll i genomförandet. Alla bolsjevikidare var långt från handelsernas centrum (Lenin i Schweiz, Stalin i Sibirien, Zinovjev i Schweiz och Trotzki och Bucharin i New York).

Sovjeterna

Parallelt med riksdagen, duman, hade sovjeterna, råd, bildats. Efter den upprättades för arbetare, soldater och bönder. De tre gruppena upprättade också rikeomfattande rådsorganisationer, med representation för de lokala sovjeterna. Bolsjevikerna satsade helt på råden/sovjeterna, medan de demokratiska krafterna i första hand satsade på den egentliga statsapparaten, duman.

Den nya regeringen gav de landflyktiga bolsjevikerna rätt att återvända till landet, och Lenin kom till Petrograd den 16 april, från Schweiz och via bl a Stock-

holm. Resan hade betalats och arrangerats av den tyska underrättelsetjänsten, som gärna såg att oroligheterna i Ryssland fortsatte, så att tyskarna kunde säkra den militära segeren på Östfronten.

Den nya regeringen kan snarast beskrivas som liberal, men den kunde inte, på grund av kriget, omedelbart ta itu med de reformer den hade önskat. Lenins målsättning var klar från början: den provisoriska demokratiska regeringen måste störtas. Lenins redskap skulle bli sovjeterna. Men bolsjevikerna hade långt ifrån kontroll över sovjeterna. Den första allryska sovjetkongressen hölls i Petrograd den 16-17 juni 1917 (det gällde arbetarsovjeterna). Av de 777 delegaterna var 285 socialrevolutionärer, 285 mensjeviker och 105 bolsjevikar (socialrevolutionärerna skulle kunna kallas högersocialister och mensjevikerna vänstersocialister). Till centralrådmötet valdes 250 personer, av vilka 35 var bolsjevikar. Kongressen uttalade sitt stöd för den provisoriska regeringen.

Mislyckade kuppförsök

Under juli avslöjades det att Lenin fått pengar av tyskarna, och den provisoriska regeringen tycktes stärka sin ställning, särskilt sedan den slagit ned ett kuppförslag från bolsjevikerna och bytt regeringschef från furst Lvov till Alexander Kerenskij, en välkänd medlem av Duman. Efter bolsjevikernas kuppförsök arresterades Trotzki, och Lenin flydde till Finland.

Men det var inte bara bolsjevikerna som försökte stötta den provisoriska regeringen. Overbefälshavaren för ryska armén, general Kornilov tyckte att den provisoriska regeringen uppträddes för svagt gentemot bolsjevikerna. Han ville också återinföra tsardömet, men då snarast i form av en konstitutionell monarki av västerländsk

typ. Kornilov försökte den 10 september genomföra en statskupp, men den sloge ned och Kornilov blev arresterad. Kornilovs kuppförsök blev till en startpunkt för Lenins bolsjeviker, för en ny offensiv.

Oktoberkuppen

Bolsjevikerna myntade slagordet fred, bröd och jord och lyckades inom kort ta över majoriteten i både Petrograds och Moskovas sovjet. De inre oroligheterna växte i omfattning och den 7 november genomförde bolsjevikerna en skickligt planerad statskupp mot Kerenskijs liberala och socialdemokratiska regering. Kuppen genomfördes framgångsrikt i Moskva och Petrograd, medan den provisoriska regeringen slogs ner motsvarande kuppförsök i Tasjkent och Kiev. Omedelbart efter kuppen inkallades den andra allryska sovjetkongressen, som nu fättade bolsjevikmajoritet. Övriga grupper lämnade kongressen i protest mot bolsjevikernas metoder. Alla partier och icke-bolsjevistiska tidningar förbjöds.

Fria val

Trots detta genomfördes i december val till en ny duman. Bolsjevikerna fick 9 miljoner av 36 miljoner avgivna röster - socialrevolutionärerna - Kerenskijs parti - fick 21 miljoner röster. Den nya duman sammantände i januari 1918 och avslög ett bolsjevikföreslag om att sovjetkongressen skulle erkännas som högsta myndighet i Ryssland, samt antog tre förslag, ett om en landreform, ett som innebar en vidjan till de allierade om fred och ett tredje som förklarade att Ryssland var en demokratisk republik. Morgonen därpå stormade bolsjevikernas röda garde in på dumans sammantäende, och upploste mötet. Sedan dess har Ryssland saknat alla demokratiskt valda organ.

Oskar Bangtsson

(2)

Den fria företagsamheten

I förra artikeln såg vi att frivilligheten i affärstransaktioner leder till att båda parter tjänar på affären. Men vilka ekonomiska krafter gör att affärer verkligen blir frivilliga? Den kraften är konkurrensen. Så länge det finns alternativ på marknaden så kan man alltid välja det bästa alternati- vet.

Det är inte nödvändigt att nå den situation som ekonomerna kallar "perfekt konkurrens". Det är inte nödvändigt att köpare och säljare har ett oändligt eller ens mycket stort antal möjligheter tillgängliga. "Effektiv konkurrens" får man redan om det finns två eller tre alternativ att välja mellan.

Två män som bjuder på en begagnad bil är till exempel allt som behövs för att driva upp priset. Och på samma sätt räcker det med två olika säljare för att hålla priserne nere. Det är bara i undantagsfall som den fria marknaden inte klarar av att erbjuda så mycket konkurrens. Vanligen finns det ju betydligt fler konkurrenter. Men även där så inte är fallet räder aldrig något tvång: en köpare kan uppskjuta eller avstå från inköp och en säljare kan avstå från att sälja. Det rör sig om små beslut, men de kan ha stor inverkan på prisbildningen. Den oväntade prissänkningen på stora amerikanska bilar 1974 är ett praktiskt exempel på hur enskilda konsumenter handlande snabbt påverkar prisbildningen på marknaden.

Den tunregel som de klassiska ekonomerna satte upp var följande: "Om konkurrensen på marknaden saknas eller är svag, så är det första som bör göras en kontroll av vilka statliga regleringar som hindrar den fria konkurrensen". Det är en förfuiglig tunregel.

Artonhundratalets liberala ekonomer var mer rädda för statens monopolistiska makt, än för de stora företagens monopolism, för den senare är ganska flyktig. De menade att fri etableringaridt - som inte stoppades av statliga regleringar - skulle framvinga ekonomisk återhållsamhet även hos de allra största företagen. Senator Benjamin Hill gav ett väldigt uttryck åt denna tanke i en senatsdebatt redan 1878:

"Jag fruktar inte industriföretagen som maktinstrument, efter-

Kambodjanska gerillasoldater, några av dem tillhörde tidigare den gamla regimens armé. Gerillagruppen är på uppdrag nära den thailändska gränsen. Eftersom gerillan inte får något utländskt stöd har den svårt att göra sig gällande mot de röda khmererna.

Vietnam idag

Ett och ett halvt år efter Vietnams fall är det inte många nyheter som sippas ut. Vi har tidigare i Contra sammantatt vad som är känt, och hoppas att kunna fortsätta detta arbete, bl a genom kontakter med den nybildade exilorganisationen i Frankrike som börjat ge ut tidskriften "La Voix du Vietnam Libre" - Det fria Vietnams röst.

Under tiden närmast efter kommunisternas maktövertagande sattes all militär personal i omskolningsläger. Meniga soldater klärde sig undan med en vecka, underbefäl och underofficerare har tvingats vara i omskolningsläger

mellan en månad och ett år. De har nu i huvudsak frisläppts, främst de som anses vara "hopplösa" fall.

De 40.000 officerarna och läkarna är dock fortfarande fångslade i omskolninglägren. De skall stan- na där i minst tre år (De "hopplösa" faller längre). Flertalet fångar i lägren lever under så svåra förhållanden att bara de fysiskt starka kan överleva. Många dör av umbäranden. Det dagliga programmet, mellan gryningen och skymningen, är uppdelat till lika delar mellan hårt arbete och "undervisning". Fångarna får ungefär 200 gr ris per dag, trots att 800 anses vara minimum för den som vill ha sig åt fysiskt arbete. (Nägra fångar tillåts dock odla köksväxter, vilket där så är tillåtet underlättar situationen). Läkarvård förekommer inte. Sådana är förhållandena i "vanliga" omskolningsläger.

Bet finns också "hårda" läger. Där är förhållandena sådana att flertalet fångar blir helt nedbrutna. Barn få har lyckats fly. Ingen post tillåts. På utomstående har sett något av fångarna. En vietnames rapporterar dock att "fångarna inte längre är igenkännbara på grund av den brutala behandling de utsätts för."

som det finns tusentals andra som kan hålla dem tillbaks och kontrollera dem; men det är ett företag som vi alla bör frukta: Staten. Det finns inget skydd mot detta företags övergrepp. Låt oss se till att vi aldrig håller Staten inom dess ramar. Om denna stora, ambitiösa och ständigt växande företagsorganisering skulle överträffa sina uppgifter och begå övergrepp, vem skall då kontrollera den? Om vi förlorar kontrollen över den, vem skall då kontrollera den?"

Det finns ju inga konkurrenter som kan gå in och hålla Staten stängen på marknaden.

Tom Rose

Bland lägerfångarna finns också åtskilliga tjänstemän i den gamla regeringen. Totala antalet fångar uppskattas f.n. till 100.000, men det är en grov gissning.

Att jämföra löner

Växelkurser ändras snabbt. Priser på olika varor varierar efter lokala förhållanden. Skatter på inkomster reducerar vad som är tillgängligt för konsumtion.

För att få en god jämförelse mel-

lan olika ländernas levnadsstandard krävs därför mer än en enkel omräkning av genomsnittslöner med de för dagen gällande växelkurserna.

Den jämförelse som Contra ger här innebär att den arbetstid som krävs

av olika yrkesgrupper för att arbeta ihop till fem angivna varor och tjänster i olika länder jämförs. Vi ska inte göra några egna kommentarer utan låta siffrorna tala för sig själv. Jämförelsen bygger alltså på genomsnittslöner efter skatt och avser 1974.

Sammanställning:
Klas von Holst

		LÄRARE TJÄNSTEMAN	SEKRETÄRER MASKINSKILLVÄRKA	KVALIFICERAD HANTVERKAR	HANTJÄNSTEAN	SJUKSKÖTEREKA	EUSCHAUFPOR	LÄKARER	KAPTEN	TINGSDJUR	PROFESSOR	MINSK
STORBYTÄNLEN	FRÄNKRIKE	10 kg socker 1 par skor 1 kostym 3-rums-våning Bil (1-liters)	2t 52m 22t 88t 170t 9 mån	2t 36m 20t 80t 155t 8 mån	2t 16t 63t 121t 6 mån	1t 48m 14t 30m 56t 108t 5 mån	1t 42m 13t 53t 102t 5 mån	1t 42m 13t 53t 102t 5 mån	1t 10m 94t 36t 101t 3 mån	1t 46m 5t 24t 46t 40m 2 mån	1t 40m 5t 21t 40t 2 mån	1t 17m 2t 20m 9t 18t 161t
VÄSTTYRKELAND	SWEDEN	10 kg socker 1 par skor 1 kostym 3-rums-våning Bil (1-liters)	2t 46m 18t 44t 250t 9 mån	3t 42m 24t 59t 334t 12 mån	2t 21m 15t 37t 212t 7 mån	1t 56m 12t 30t 175t 6 mån	4t 17m 28t 68t 386t 13 mån	2t 10m 15t 34t 217t 7 mån	1t 8m 14t 18t 196t 3 mån	1t 15m 8t 20t 114t 4 mån	1t 43m 4t 11t 65t 2 mån	1t 19m 2t 5t 29t 1 mån
JAPAN	USA	10 kg socker 1 par skor 1 kostym 3-rums-våning Bil (1-liters)	1t 18m 10t 28t 56t 4 mån	1t 13m 11t 32t 64t 5½ mån	1t 8m 8t 24t 49t 4 mån	1t 18m 10t 28t 56t 20d	1t 12m 9t 26t 56t 4 mån	0t 49m 6t 18t 36t 4 mån	0t 45m 5t 16t 32t 3 mån	0t 51m 5t 18t 36t 3 mån	0t 28m 3t 10t 20t 1 mån	0t 23m 3t 3t 16t 101t
POLSEN	SYDAFRIKA(VITA) SOVIET	10 kg socker 1 par skor 1 kostym 3-rums-våning Bil (1-liters)	1t 37m 8t 35t 53t 5 mån	2t 4m 11t 46t 69t 6mån20d	1t 12m 7t 26t 49t 4 mån	2t 12m 12t 49t 73t 7 mån	1t 37m 9t 36t 54t 7½ mån	2t 15m 12t 50t 76t 5 mån	1t 14m 7t 27t 41t 4 mån	1t 36m 9t 36t 54t 5 mån	1t 4m 6t 22t 33t 3 mån	0t 41m 4t 15t 23t 2 mån
USA	JAPAN	10 kg socker 1 par skor 1 kostym 3-rums-våning Bil (1-liters)	4t 54m 12t 80t 195t 9 mån	6t 12m 15t 101t 247t 9½ mån	4t 10t 65t 160t 6 mån	2t 7m 5t 34t 85t 5½ mån	4t 50m 12t 79t 193t 7½ mån	3t 57m 10t 64t 157t 6 mån	3t 16m 8t 53t 130t 4 mån	2t 58m 7t 48t 119t 4 mån	2t 6m 5t 34t 83t 3 mån	0t 40m 4t 29t 72t 3 mån
POLSEN	SYDAFRIKA(VITA) SOVIET	10 kg socker 1 par skor 1 kostym 3-rums-våning Bil (1-liters)	1t 15m 8t 34t 103t 5½ mån	1t 31m 7t 30t 89t 4½ mån	1t 26m 6t 28t 84t 4 mån	1t 42m 7t 33t 100t 5½ mån	1t 16m 4t 19t 58t 3 mån	0t 57m 6t 28t 76t 4 mån	0t 48m 4t 16t 56t 2 mån	0t 37m 3t 12t 47t 2 mån	0t 43m 3t 14t 42t 2 mån	0t 13m 1t 4t 117t
SYDAFRIKA(VITA) SOVIET	SYDAFRIKA(VITA) SOVIET	10 kg socker 1 par skor 1 kostym 3-rums-våning Bil (1-liters)	5t 21m 19t 123t 33t 55 mån	6t 25m 22t 148t 40t 66 mån	5t 21m 19t 144t 33t 64 mån	6t 15m 22t 157t 38t 70 mån	6t 48m 24t 80t 42t 39 mån	3t 27m 12t 108t 21t 48 mån	3t 40m 16t 108t 29t 48 mån	2t 21m 8t 54t 14t 24 mån	2t 42m 9t 62t 16t 27 mån	1t 6m 4t 25t 6t 11mån
SYDAFRIKA(VITA) SOVIET	SYDAFRIKA(VITA) SOVIET	10 kg socker 1 par skor 1 kostym 3-rums-våning Bil (1-liters)	14t 2m 65t 1 mån 23t 17 mån	18t 84t 252t 30t 22 mån	9t 12m 43t 124t 159t 11 mån	11t 31m 54t 156t 19t 14 mån	16t 75t 216t 26t 19 mån	12t 54t 156t 19t 14 mån	12t 60t 216t 21t 15 mån	12t 39t 114t 14t 10 mån	12t 56t 162t 20t 14 mån	1t 25m 6t 58t 2t 5 mån
SYDAFRIKA(VITA) SOVIET	SYDAFRIKA(VITA) SOVIET	10 kg socker 1 par skor 1 kostym 3-rums-våning Bil (1-liters)	1t 5m 11t 37t 53t 7 mån	0t 54m 11t 37t 55t 7 mån	0t 39m 8t 27t 56t 7 mån	0t 57m 11t 39t 56t 7 mån	0t 56m 11t 39t 55t 7 mån	0t 52m 10t 36t 51t 6 mån	0t 41m 8t 28t 40t 5 mån	0t 23m 5t 16t 23t 3 mån	0t 16m 3t 11t 16t 2 mån	

Jugoslavien efter Tito

En krutdurk

Marskalk Tito leder allt oftare av ischias, något som tidvis hindrar honom från att regera. Han har också för första gången deklarerat i Zagrebs dagstidning Vjesnik att hans "eventuella avgång" inte skulle ändra något i den inkenska situationen i landet.

Ända sedan 1971 har emellertid ett maktövertagande av generalerna blivit alltmer aktuellt. 1971 års kris började i Titos fränvaro, när den militära säkerhetstjänsten (KOS) arresterade misstänkta utan att rapportera till någon. Att en stalinistisk rörelse väckts till liv i Serbien och Montenegro ökar risken för ett militärt maktövertagande. Samtidigt har det politiska trycket tenderat att hårdna under den senaste tiden. Under vens inflytande?

Förtrycket har fått en ovanligt blodig karaktär i Västeuropa, i regi av UDBA (den jugoslaviska hemliga polisen).

Sedan juni 1975 har UDBAs mordare förövat minst fem attentat: i juni 1975 i Stuttgart mot krogen Yanic; den 17 juli 1975 i Paris mot ustaşa-ledaren Dane Sarac (dödad och genomborrad av mer än 20 kuler); den 30 oktober 1975 i Köln mot journalisten Bialandisic, vars tyska sekreterare Puhfahl blev allvarligt skadad; på hösten 1975 mot kroaten Fejanova från Frankfurt, vars kropp hittades i Rhen; och slutligen den 15 december förra året då den kroatiska varvsarbetaren Mikulic mörddades med 12 kuler i Falkenberg.

Men det skulle naturligtvis krävas än mer massiva åtgärder för att krossa hela det kroatiska folket motstånd mot regimen. Bomber har exploderat vid de jugoslaviska konsulaten i Chicago, Stuttgart och i Ruhr-området.

Och den 7 februari 1976 vid halvattiden på morgonen blev den 45-åriga konsuln för "säkerhetsfrågor" i Frankfurt Edwin Zdovc dödad av fem kuler från en okänd. Zdovc var, liksom den i mars 1975 i Lyon dödade kollegan Djogovic,

en av de högsta ansvariga för UDBAs mordverksamhet.

Påutom den jugoslaviska regimens internationella attacker förekommer ett omfattande inre förtryck. Tusentals kroater ställs inför komunistiska domstolar. Hundratals är fängslade sedan 1971 och under 1976 har ytterligare hundratals arresterats, och placerats i fängelser och läger.

Flera attentat har förövats i själva Kroatiens, anstiftade av den militära grenen av Kroatiska Frihetsfronten (H.O.P.) vars nyutnämnde chef är dr Ante Bonifacij, f.d. ministrik i Pavelics oberoende kroatiska stat. Förra hösten exploderade tre bomber utmed Titos väg, när han återvände från att ha tilldelat staden Zagreb en kommunistisk utmärkelse. Ytterligare en bomb väntade i Sarajevo i Bosnien.

Nyligen har den kroatiska exilpressen rapporterat att det förövades ett mystiskt attentat mot Tito i Zagreb i januari 1976. I samband med ett strömvibrott på Hotel Intercontinental, där Tito bodde, utnyttjade ett par poliser förvirringen för att skyta mot den jugoslaviske presidenten, varvid

en livvakt dödades och två andra sårades. Två misstänkta, en kroat och en sloven, arresterades.

Rättegångarna är naturliga följd av denna nationalistiska verksamhet. Rättegångarna är många och straffen stränga. Kroaten Brac har dönts till döden tre gånger sedan 1969 - han lär ha avrättats den senaste gången.

Dalmatien är en av de kroatiska provinser där den nationalistiska rörelsen växer i styrka. I Split har flera aktivister straffats, i synnerhet ustaşamedlemmen Vinko Barisic, som dömdes till tjugo års fängelse, efter att ha torterats i sex månader.

T.o.m. turister drabbas av förtrycket. 23-åriga Barbara Plachetko från Karlsruhe i Västtyskland dömdes nyligen till elva års fängelse. Även fransman har råkat illa ut. Professor Vidovic, som är natura-

liserad fransman från Lyon, fängslades och dömdes till åtta års fängelse för nationalistiska dikter som han skrivit och publicerat i Frankrike, när han besökte sin sjukska mor i Zadar.

Det skulle nu behövas en internationell kampanj för att befria de fångar som har det speciellt svårt. Vi har här nämnd Barisic, Barbara Plachetko och Vidovic. Men en förteckning på 100 sidor skulle inte vara tillräcklig för att namnge alla. Om Sovjet gav efter för påtryckningarna för att släppa Leo-nid Fljutsj, borde det vara möjligt att få Jugoslavien att ge efter för en solidaritetskampanj för de politiska fångarna i landet.

Christophe Delabouest

Copyright: Rivarol/Contra

VÄNSTERN STÄRKER SIN POSITION I BRITTISKA LABOUR-PARTIET

Från Contreras London-korrespondent Harry Jones

Vänstern har ytterligare stärkt sitt grepp om styrelsen i Labourpartiet. Styrelsen är nu helt i händerna på vänsterfälansen inom partiet, med ledande namn som Tony Benn och Michael Foot. Trots detta har högerfälansen den dominante positionen inom regeringen. Till högerfälansen räknas bl.a premiärminister James Callaghan, men också industriministern Eric Varley. När Varley nyligen kändes till positionen som kassör för partiet blev han utslagen av vänstermannen Norman Atkinson med 2774000 för Varley och 3523000 för Atkinson (i brittiska organisationer röstas ofta delegaterna ned det antal röster som motsvarar det antal röster som motsvarar medlemsantalet i den grundorganisationen de representerar; brittiska Labour-partiet tillämpar liksom sitt svenska systerparti kollektivslutning).

notiser

utlandet

DANMARK GER EFTER

I två uppmärksammade fall har den danska regeringen gett efter för komunistiska staters påtryckningar, påtryckningar som ingen anständig regering borde ha gett efter för.

För det första vägrade regeringen införslättstånd för en "dödsautomat", som hade nedmonterats från den tyska gränsen. "Dödsautomaten" skulle förvaras i samband med ett möte som arrangerades av den s.k. Sacharov-tribunalen i anslutning till femtonårsdagen av byggandet av Berlin-muren. I vanliga fall får man ta in vilka vapen som helst från Tyskland till Danmark. Men eftersom det var vapen det rörde sig om krävdes speciellt tillstånd. Sådant förvägrades arrangörerna, trots att de föredrokte att vapnet inte skulle användas för att bygga någon mur i Köpenhamn...

Det andra fallet rörde ett turnerande operasällskap från Taiwan. Arrangemanget var ordnade, men truppen vägrades visum. Inofficiellt uppgeras att skälet till detta var att Danmark inte ville stötta sig med Kina. Utrikesminister K. B. Andersen (s) vägrade att uttala sig i frågan.

DEMOKRATISK STREJKBRYTARSERVICE

Den danska tidningen Minut berättar att man i Danmark håller på att bygga upp "Demokratisk Strejkbryterservice". Organisationen skall tillhandahålla tillfällig arbetskraft vid olagliga vilda strejker som initieras av vänsterextremister. Ledaren för organisationen Peter Knudsen räknar med att kunna organisera bland pensionärer, skolungdom och hemmafruar, som ska kunna rycka ut med kort varsel vid tillfälliga behov. Initiativet har helt naturligt väckt våldsamma protester från olika komunistiska grupper.

INMURADE KOMMUNISTER

En grupp ungkomunister blev natten till 15-årsdagen av byggandet av Berlin-muren inmurade i sitt sammanträdesrum i Westberlin. De okända personer som mötesdeltagarna överlänta lyckades mura igen den enda dörren till sammanträdeslokalen prydd med taggråd och texten "Muren måste bort" (Göteborgs-Tidningen)

"Dödsautomat" vid tyska gränsen

HOJDA AVGIFTER

Sovjet har nyligen höjt avgifterna på paket från utlandet till de fyrdubbla mot tidigare. De utlänningar som tidigare har kunnat skicka givopaket till släktningar och vänner kan knappast fortsätta med detta. Två organisationer i Sverige som har sysslat med förmadding av givopaket till människor i Sovjetunionen har lagt ned dena del av sin verksamhet, eftersom det inte längre är mänskligt att mottagaren kan lösa ut paketet.

HJÄLTE I KINA

I samband med jordbävningekatastrofen i Tangshan i Kina berättar Folkkets Dagblad följande sedelkrande historia om en föredömlig far. Che Tchen vaknade upp i ruinerna av sitt hus och hörde rop på hjälp från sina två barn, som låg under stenmassorna. Han skulle just börja gräva fram dem, då han också fick hörda rop från grannens hus, där kvarterets partiordförande bodde, och låg svart sårad. Vem skulle Che Tchen hjälpa först? Efter någon sekunds tvekan beger han sig till partiordföranden, berättar tidningen som berömmer hans patriotiska offervilja. När han kom tillbaka till sitt eget hus hade nämligen hans egen barn dött. (Chronos)

POLSK MOTSTÅNDSRÖRELSE BILDAD

Den polska exiltidskriften "Kultura" i Paris har återgett ett politiskt program som har antagits av den i Polen nyligen bildade motståndsrörelsen PPN, Polska självständighetsrörelsen. PPN hävdar sig ha medlemmar i "alla samhällsskikt". I programmet krävs fördjupade förbindelser med de folk med vilka polackerna är "andligen beslötade", dvs folken i Väst- och Mellaneuropa. PPN vill avskaffa censuren, återge parlamentet den politiska maktten, avskaffa den dyrbara "dubbeladministrationen" (genom staten och partiet). Kyrkan skall också tillåtas spela en självständig och konstruktiv roll i PPN:s Polen. I programmet framhålls vidare att man vill ha goda relationer med alla grannfolk, men att man samtidigt inte betraktar ryssarna som Polens grannar i öst. Där heter grannarna ukrainare, vitryssar och litauier. Även dessa folk måste få frihet från ryskt förtryck. (Oesterreich konservativ)

KONCENTRATIONSLÄGER I LETTLAND

Enligt samtidig-källor finns det f.n. tolv koncentrationsläger i Lettland. Lägren är av olika storlek, men ett i närheten av huvudstaden Riga rymmer 5.000 fångar.

Börum koncentrationslägren finns psykiatriska kliniker för politiska fångar, och ett av lägren uppges vara speciellt inriktat för ungdomar under 18 år.

(AHN Correspondence)

NYHETSPÖRMÅLDING I SOVjet

Jag fick höra talas om den tragiska historien om en ung kvinna från Centralasien som hade flygit till Moskva från Karaganda för att avlämna inträdesprov för studier vid Moskva-universitetet. Hon planerade att tillbringa ett veckoslut i Moskva. Hennes föräldrar väntade tio dagar och blev sedan oroliga för att de inte hörde något av henne. Efter två veckor flög fadern till Moskva för att leta rätt på henne. När han kom till Moskva berättade man att hans dotter aldrig kommit till inträdesproven, och att ingen hade hört av henne. Han gick till polisen. På en lokal polisstation föreslog man att han skulle vända sig till flygplatspolisen. Där frågade han, liksom på alla andra ställen efter sin dotter. Och där fick han under tyvärrslöfte reda på att hans dotters plan från Karaganda hade störtat och att hon hade omkommit till sammans med åtskilliga andra passagerare. Det var det första han hade hört om den flygplanskraschen.

(Ur New York Times' förre Moskvakorrespondents, Hedrick Smith, bestseller "The Russians")

SOVIETISKA PÅTRYCKNINGAR MOT ENGLAND

Sovjet har utövat ett intensivt diplomatiskt tryck mot England, för att stoppa invigningen av ett monument till minne av Katyn-massakerns offer. Massakern i Katyn i Polen utfördes av sovjetiska trupper 1940. 4.500 polska officerare mordades.

Massakern avslöjades sedan tyskarna senare under kriget invaderat området. En internationell Röda Kors-utredning fastställde att det var ryssarna som var ansvariga för massakern. (två liknande massakrer av

polska officerare förekom på sovjetiskt territorium, i Bologoye och Dergachi - se Contra nr 1/1976)

1972 meddelade dåvarande utrikesminister sir Alec Douglas-House att Katyn-kommittén inte skulle tillåtas uppföra monumentet på statens mark. Engelska statskyrkan vägrade kommittén att uppföra monumentet på någon kyrkogård, eftersom det skulle strida mot kyrkans "föroreningspolitik". Slutligen fick kommittén tillgång till mark som ägdes av kommunen Kensington and Chelsea (en del av London), trots livliga protester från ryska ambassaden (som inom parentes sagt ligger på av brittiska staten ägd mark). När monumentet var färdigt och skulle invigas vägrade brittiska armén, på order av regeringen, att ställa upp med militärmusik eller trumpetblåssare. Även de brittiska krigsveteranernas organisation vägrade att ställa upp med en trumpetblåssare - ordföranden och generalsekreteraren i organisationen hade "händelsevis"

gjort en resa till Sovjet, på inbjudan av den sovjetiska regeringen, tio dagar tidigare. Brittiska regeringen avrådde vidare alla ambassadörer i EG-staterna från att närvara vid invigningen, något som ålyddes. Vid invigningen återfanns emellertid en representant för den amerikanska regeringen, en representant för den brittiska oppositionsledaren Margaret Thatcher, liksom ett flertal parlamentsdamer, från bågge de två stora partierna i landet.

(The Economist)

notiser

Sverige

RÖDA HJÄLPE

Röda Hjälpen hette en organisation som blev känd i samband med de instängda svenska läkarna och sjukskötarkrorna i det belägrade "flyktninglägret" Tel al-Zantur i Beirut (Det var f.s. ett märkt flyktningläger som kunde hålla stånd i två månader mot en tungt beväpnad belägringsstyrka...)

Svenska Röda Hjälpen är en organisation som står Förbundet Kommunist nära. Den har många internationella förgreningar med röra terrororganisationer, bl a med PFLP, Folkfronten för Palestinas Befrielse, den strängt marxistiska grupp som anser att Yasser Arafats PLO är allierad för försiktig och tillgriper alltför föreiktiga metoder (PLO brukar ju ta avstånd från åtskilliga av sina egna flygplansräpningars...)

I Holland har Röda Hjälpen (under namnet Röda Ungdomen) genomfört en rad bombattentat i början av 70-talet. Den viktigaste ledaren Lucien van Hoesel dömdes till fängelse för olaga innehav av sprängämnen 1973. Under hösten har nya arresteringar gjorts i Holland, bl a för planerade terroristattackar mot Israel.

KINA-PEST I GÖTEBORG

När Kommunist-Kina firade sin nationaldag i Göteborg härförleden var uppdelningen från etablerat manget stor. Kommunfullmäktiges ordförande Hans Hansson (fp) talade och "riktade varma lyckönsningar till det kinesiska folket". Göteborgs kammarkör sjöng där efter dikter av Mao, varefter mötet fortsatte med diktläsning och tal. bland talarna märktes Joakim Israël, men även Ingrid Segerstedt-Wiberg, f.d. ledarskribent på Göteborgs-Posten(fp). Ingrid Segerstedt-Wiberg protesterade mot att Sveriges Radio borde ha avställt från att visa den sovjetiska filmen om Kina. Den var enligt henne grovt lågnäktig.

Det var alltså många märkliga besökare och talare på den kinesiska kommunistdiktaturens festdag i Göteborg. (Göteborgs-Posten)

CUF IGEND

Vi upphör aldrig att förvärnas över Centernas Ungdomsförbund. I CUF:s tidning Ung Center läser vi att Stockholms Centerungdom skrivit på ett uppdrag från den nybildade kommunistiska frontorganisationen Tysklandskommittén. Tysklandskommittén arbetar för demokratiska rättigheter i Västtyskland!!!! I Ung Center uppmanas de lokala CUF-avdelningarna att ansluta sig till Tysklandskommittén.

SKATTESYRÄKRAT MED RÄTT ATT GÖRA AVDRAG

Vi klipper följande ur tidskriften Sunt Förnuft:

Med anledning av den senaste tidskrifterna angående Ingmar Bergmans skatteaffärer finns det skäl att peka på orättvisor som utnyttjas av den skattekontrollgruppen som gärt så hårt åt IB. Denna grupp har i över ett års tid förlagt sin verksamhet till TMby polishus i st f att utföra arbetet på sin arbetsplats, Riksskatteverket i Solna. Därigenom har man

1. kunnat ta ut traktamenten, 36 eller 18 kr per dag
2. fått bilersättning för resor

till och från arbetet
Dessa ersättningar, som inte kan fås av några andra i samhället (jfr traktamentsbest i Storstockholm för enskilda) motsvarar före skatt tusentals kr/månad utan någon egentlig fördyring av vare sig matkostnader eller rekostnader bostad-arbete.

Riksskatteverket har bekräftat uppgifterna och meddelar att gruppen erhållit traktamente för i genomsnitt 16 av månadens 20 arbetsdagar (de övriga fyra dagarna har man fått traktamente för mer längviga resor). Det finns emellertid planer på att hyra nya lokaler i Solna för denna grupp, som då skulle gå miste om traktamentet.

SVENSKA VAPEN I CHILE

I Santiago i Chile hittade man nyligen ett vapenlager som tillhörde den underjordiska vänstergruppen "Röda September". Lagret innehöll flera läder med svenska kulsprutepistoler. (GT)

Helsingfors :

FINLAND OCH GRANNEN I ÖST

KONSTITUTIONELLA POLKPARTIES?

heter ett ganska nybildat parti i Finland. Partiledaren Georg Ehrnrooth var tidigare riksdagsman för Svenska Folkpartiet, men lämnade detta parti i protest mot dess alltmer vänsterinriktade politik. Ehrnrooth sitter nu i Riksdagen som enda ledamot för Konstitutionella Folkpartiet (i valkretsen Helsingfors). KPP var dock nära att ta ytterligare riksdagsmandat i Helsingfors, liksom i Nylands län och i Österbotten. Contra har talat med Dan Hohenthal, som i riksdagsvalet bara var några tusen röster från att bli riksdagsman för Nylands län. Efter kommunalvalen under hösten sitter nu Dan Hohenthal i stadsfullmäktige i Helsingfors, tillsammans med tre partikamrater.

- Vi hade förut två ledamöter i stadsfullmäktige. Det var personer som hade gått över till KPP under valperioden. Nu ställde vi upp för första gången själva, och vi lyckades alltså av egen kraft erövra fyra platser, en fördubbling av styrkan i stadsfullmäktige, son sammantaget har 85 ledamöter. På grund av valkretsindelning, valalliancer m.m. fick vi inte full utdelning för vårt röstat, men ser vi till Helsingfors så fick KPP fler röster än Centerpartiet (som är ett av de fyra stora partierna i Finland), ungefär lika många röster som Liberala Folkpartiet och något färre än Svenska Folkpartiet. Svenska Folk-

partiet fick dock, genom en valallians med Samlingspartiet betydligt fler mandat än vi. Jag menar ändå att vi har gjort en väsentlig inbrytning i stadsfullmäktige och kommunalpolitiken. Något som egentligen är rikt märkligt, eftersom vårt parti grundades av renodlat rikspolitiska skäl.

Tre av fyra fullmäktigeledamöter i Helsingfors är svenska-talande. I övrigt har KPP tagit mandat i svenska bygderna: Helsingforsområdet, Nyland och Österbotten. Betyder det att KPP främst rekryterar väljare bland de svenska-språkiga?

- Nej, vi vet att väljarna inte röstarade efter språkgränserna. Georg Ehrnrooth får till exempel många finskspråkiga röster. KPP är tvåspråkigt och språkfrågan spelar ingen avgörande roll för partiets politik. Vi har däremot nedvietet satsat hårdast på de traditionellt borgerliga områdena i södra Finland och i Österbotten. Det är där vi har haft lättast att vinna gehör för vår politik. Men på sikt är det naturligtvis vår målsättning att bredda partiets geografiska bas.

När man läser KPP:s partiorgan "Express" finner man för det första att begreppet "högerpolitik" är ett honnörsord, något som knappast är fallet i vårt svenska partiliv. Man finner vidare det principiella fastsländet av de demokratiska och konstitutionella grundprinciperna. Partiet grundades som protest mot det senaste presidentva-

let i Finland, där president Urho Kekkonen omvaldes på ett författningsvidrigt sätt. Valet skedde genom en speciallag i riksdagen, trots att förfatningen föreskrivs att presidenten skall väljas i direkta allmänna val. Speciallagenförfarandet tillkom efter bl.a sovjetiska påtryckningar. KPP arbetar också för att Finland skall inta en mer självständig hållning i förhållande till Sovjetunionen. Den nuvarande finska politiken gentemot Sovjetunionen slår ofta över i renodlat diktatoriska åtgärder på det inrikespolitiska fältet (filmen "En dag i Ivan Denitsjovits liv" är totalförbjuden i Finland av utrikespolitiska skäl; påtryckningar har från officiellt håll utövats mot bokförlagen för att stoppa Solzjenitjns GULAG-arkipelagen, vars första del utgavs på finska av det svenska förlaget Wahlström & Widstrand (WW har stoppat den fortsatta utgivningen av GULAG-arkipelagen på finska i utbyte mot copyright på ett antal ryska berättare!); sovjetiska företag kan bryta mot finsk konsumtionsstiftning och finska säkerhetsregler utan att ingripanden sker från myndigheter osv.). Denna politik stöds av samtliga finländska partier utom KPP, som därigenom fyller en utomordentligt väsentlig funktion då det gäller att slå vakt om Finlands demokrati och Finlands självständighet.

Intervju: Contras utsända i Helsingfors Carl G. Holm

CONTRA

MOT SOCIALISM - FÖR FRINDET

oberoende borgerlig
tidsskrift

Ansvarig utgivare:

Christer Arkefors

Adresser:

Box 6082, 102 32 STOCKHOLM 6
Box 2035, 403 11 GÖTEBORG 2
Box 426, 701 06 ÖREBRO 1

Prenumeration:

22 kronor per år
Postgiro 85 95 89 - 4
Bankgiro 261 - 2638

Pressläggning:

Detta nummer är presslagt
1976-11-16

Utgivning:

Nästa nummer av Contra
utkommer i februari.

Utgivare och ägare:

Tidsskriften Contra utges och
ägs av Stiftelsen Contra.